

BAĞLAM TEMELLİ

Paragraf Soru Bankası

MAARİF MODELİ'NE UYGUN

- > Destekleyici Sütunlar
- > Başlangıç Testi
- > Gelişim Testi
- > Uzmanlık Testi
- > Ünite Tekrar Testleri
- > Deneme Sınavları

Tamamı
Video
Çözümlü

Akıllı Tahta
Uyumlu

mobıl
analiz

turuncu

BAĞLAM TEMELLİ

Paragraf Soru Bankası

7.SINIF BAĞLAM TEMELLİ PARAGRAF SORU BANKASI

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ

1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu

DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Özyurt Matbaacılık İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Saray Mahallesi 123. Cadde No: 2/1 Kahramankazan/Ankara

Tel: 0312 384 15 36

ISBN: 978-605-5637-58-3

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041

MATBAA SERTİFİKA NO: 46772

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

turuncu

1. ÜNİTE: PARAGRAFTA ANLAM

Başlık, Konu, Anahtar Sözcük

Başlangıç Testi.....	4
Gelişim Testi.....	6
Uzmanlık Testi.....	8

Ana Düşünce, Ana Duygu, Tema

Başlangıç Testi.....	10
Gelişim Testi-1	12
Gelişim Testi-2.....	14
Uzmanlık Testi.....	16

Yardımcı Düşünce

Başlangıç Testi.....	18
Gelişim Testi-1	20
Gelişim Testi-2.....	22
Gelişim Testi-3.....	24
Gelişim Testi-4.....	26
Uzmanlık Testi.....	28

Paragraf Yorumu

Başlangıç Testi.....	30
Gelişim Testi-1	32
Gelişim Testi-2.....	34
Gelişim Testi-3.....	36
Gelişim Testi-4.....	38
Gelişim Testi-5.....	40
Gelişim Testi-6.....	42
Uzmanlık Testi.....	44

Hikâye Unsurları

Başlangıç Testi.....	46
Gelişim Testi.....	48

Uzmanlık Testi.....	50
Ünite Tekrar Testi-1	52
Ünite Tekrar Testi-2.....	54

2. ÜNİTE: PARAGRAFTA ANLATIM

Paragraf Türleri

Başlangıç Testi.....	56
Gelişim Testi-1	58
Gelişim Testi-2.....	60
Uzmanlık Testi.....	62

Düşünceyi Geliştirme Yolları

Başlangıç Testi.....	64
Gelişim Testi-1	66
Gelişim Testi-2.....	68
Uzmanlık Testi.....	70

Dil ve Anlatım Özellikleri

Başlangıç Testi.....	72
Gelişim Testi.....	74
Uzmanlık Testi.....	76
Ünite Tekrar Testi-1	78
Ünite Tekrar Testi-2.....	80

3. ÜNİTE: PARAGRAFIN YAPISI

Giriş, Gelişme ve Sonuç Bölümleri

Başlangıç Testi.....	82
Gelişim Testi-1	84
Gelişim Testi-2.....	86
Uzmanlık Testi.....	88

Paragraf Oluşturma ve Tamamlama

Başlangıç Testi.....	90
----------------------	----

Gelişim Testi-1	92
Gelişim Testi-2.....	94
Uzmanlık Testi	96

Paragrafı İkiye Bölme ve Akışı Bozan Cümle

Başlangıç Testi.....	98
Gelişim Testi-1	100
Gelişim Testi-2.....	102
Uzmanlık Testi	104
Ünite Tekrar Testi-1	106
Ünite Tekrar Testi-2.....	108

4. ÜNİTE: GÖRSEL OKUMA VE YORUMLAMA

Tablo ve Grafik Okuma

Başlangıç Testi	110
Gelişim Testi-1	112
Gelişim Testi-2	114
Gelişim Testi-3	116
Uzmanlık Testi	118

Görsel Yorumlama

Başlangıç Testi	120
Gelişim Testi-1	122
Gelişim Testi-2	124
Gelişim Testi-3	126
Uzmanlık Testi	128
Ünite Tekrar Testi-1	130
Ünite Tekrar Testi-2	132

5. ÜNİTE: SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME

Tablo Yorumlama, Sıralama, Gruplama

Başlangıç Testi	134
Gelişim Testi	136

Uzmanlık Testi	138
----------------------	-----

Yer, Yön ve Konum Bulma

Başlangıç Testi	140
Gelişim Testi-1	142
Gelişim Testi-2	144
Uzmanlık Testi	146

Şifreleme

Başlangıç Testi	148
Gelişim Testi-1	150
Gelişim Testi-2	152
Uzmanlık Testi	154
Ünite Tekrar Testi-1	156
Ünite Tekrar Testi-2	158

6. ÜNİTE: METİN YAPILARI

Metin Yapıları

Başlangıç Testi	160
Gelişim Testi	162
Uzmanlık Testi	164
Ünite Tekrar Testi	166

DENEME SINAVLARI

Deneme Sınavı-1	168
Deneme Sınavı-2	176
Deneme Sınavı-3	184

YANITLAR	191
----------------	-----

TANIM

Duygu, düşünce veya olayların yapısal ve anlamsal bütünlük içinde aktarıldığı cümleler birliğine **paragraf** denir. Paragrafta işlenen temel duygu, düşünce veya duruma ise **konu** denir.

BİLGİ

- Bir metnin konusu, o metin boyunca **üzerinde durulan** ve **hakkında konuşulan** unsurların **tamamıdır**.
- Paragrafın konusu belirlerken hangi duygu ya da düşüncelerin üzerinde durulduğu **yorum yapılmadan** saptanır.
- Paragrafın konusu belirlenirken **metnin genelini en iyi şekilde yansıtan**, parçanın **tümünü kapsayıcı** nitelikteki ifadeler esas alınmalıdır.

DİKKAT

Paragrafın konusunu bulmak için **"Bu paragrafta ne anlatılıyor?"** veya **"Bu paragrafta neyden söz ediliyor?"** soruları sorulmalıdır.

ANAHTAR SORU

1. Bir Türkçe öğretmeni, metnin konusunu belirlemede anahtar sözcüklerin önemini anlattıktan sonra öğrencilerini uyarmak için tahtaya, tümünde "tarih" sözcüğü geçen şu metinleri yazar:
 - I. İlk Çağ tarihi, ilkel topluluk düzeni ile Orta Çağ arasındaki uzun bir tarih kesitini kapsar. Bu dönem; insanın kökeni, dinin doğuşu, sanat ve bilimin ortaya çıkışı, devletin oluşumu gibi olguları aydınlatır. İnsanlığın geçirdiği büyük değişimlerin önemli bir bölümü bu dönemde gerçekleşmiştir. Bu nedenle İlk Çağ, geçmiş anlamada önemli bir yere sahiptir.
 - II. "Tarih" pek çok düşünür tarafından farklı farklı şekillerde açıklanmıştır. Herodot, insanlığın başından geçenleri kaydetmeye; İbn Haldun ise insanlığın başından geçenlerin sebeplerini keşfetmeye "tarih" adını vermiştir. Bu tanımlar, düşünürlerin geçmişe farklı açılardan yaklaştığını gösterir. Tarihe yüklenen anlam da bu bakış açısına göre değişmiştir.
 - III. İnsanlık geçmişinde yazının icadından önceki döneme "tarih öncesi" denir. Ancak tarih, yalnızca insanların geçmişiyle sınırlı değildir; doğanın ve canlıların geçirdiği değişimleri de inceler. Bu nedenle geçmiş, insanlık tarihinden daha geniş bir zaman dilimini kapsar.
 - IV. Arkeoloji; geçmiş kültürlerle ait kalıntıları inceleyen bilim dalıdır. Arkeologlar sosyoloji, coğrafya, tarih, etnoloji gibi bilim dallarından yararlanarak kazılarda ortaya çıkarılan yapılar, eşyalar ve diğer kalıntıları inceler. Böylece geçmiş kültürlerle ilişkin önemli bilgiler sunar.

Öğretmenin bu örnekleri verme amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Metinde geçen her sözcüğün konuyu belirlemede ipucu veren bir anahtar sözcük olmadığını göstermek
- B) Bir metnin konusunun yalnızca metinde en sık tekrarlanan sözcüklerle belirlenebileceğini ispatlamak
- C) Anahtar sözcüklerin metnin bütününde düzenli olarak tekrar etmesi gerektiğine dikkat çekmek
- D) Bir metinde birden fazla anahtar sözcüğün bulunmasının konunun kapsamlı şekilde ele alındığına kanıt olacağını belirtmek

Çözüm: Bir sözcüğün metinde geçmesi, onu metnin anahtar sözcüğü yapmaz. "Tarih" sözcüğü I, II ve III. metinlerde konuyla doğrudan ilgiliyken IV. metinde arkeolojinin yararlandığı bilim dallarından biri olarak geçmektedir. Öğretmen, metinde geçen her sözcüğün konuyu belirlemede anahtar sözcük sayılamayacağını göstermek istemiştir. **Doğru cevap: A**

2. Bir podcast uygulaması, kullanıcılara daha önce dinledikleri içeriklere benzer konularda öneriler sunmaktadır. Aşağıda bir kullanıcının daha önce dinlediği içeriğin metni verilmiştir:

Kapkara gece çökerken Elif, hâlâ kağnısını çekiyordu. Yorgunluktan mıdır, taşıdıklarını bekleyen askerler olduğunu bildiğinden midir bilinmez tepenin ardından sanki inilti duyduğunu sanıyordu. Bu ilk değildi, son da olmayacaktı. Aylardır kağnısı ile cepheye mermi taşıyordu. Birden kağnıyı çeken öküz durdu, hayvanın gözleri büyüdü ve vücudu kaskatı kesilip yere yığıldı. Ne yapacağını bilemeyen Elif, öküzün yerine kendi geçti ve yola devam etti.

Buna göre uygulamanın kullanıcıya aşağıdaki içeriklerden hangisini önermesi beklenir?

- A) Hayvansal üretim ya da yaygın adı ile hayvancılık; ürünleri ve güçleri ile insanlara yararlı evcil hayvanların bakımını, beslenmesini, üretimi ve yetiştirilmesini kapsayan tarım koludur. Türkiye’de büyükbaş, küçükbaş, kümes hayvancılıkları; balıkçılık, arıcılık ve ipekböcekçiliği hayvansal üretimin belli başlı kollarıdır.
- B) Genellikle öküzler tarafından çekilen ilkel yük taşıma araçlarına kağnı denir. Kağnılar; teker, kağnı evi ve boyunduruk olarak üç parçadan meydana gelir. Tekerlekler ay biçimli iki tahta ile bunların arasındaki göbekten ibarettir. Tekerlekleri birleştiren dingil üzerine oklar ve bu okların üzerine de kağnı evi tabir edilen kısım oturtulur. Boyunduruk ise hayvana kayışla bağlanan kısımdır.
- C) Mecidiye Tabyası’ndaki toplar, düşman atışlarından isabet almış ve kullanılamaz hâle gelmişti. Sağlam kalan tek topun da mermi kaldırma vinci bozulmuştu. Havranlı Seyit, arkadaşı Niğdeli Ali’nin yardımı ile 276 kiloluk mermiyi sırtlamış ve yanındakilerin şaşkın bakışları arasından kaldırarak topu ateşlemişti.
- D) Geçmişte köyler arasında ulaşım bugünkü kadar kolay değildi. İnsanlar yakın yerlere yürüyerek gider, yüklerini ise hayvanların ya da çeşitli araçların yardımıyla taşırdı. Uzun süren yolculuklarda dinlenmek için belirli yerlerde mola verilir, hava koşullarına göre yolculuk saatleri değiştirilebilirdi.

TANIM

- Metnin konusunu ve ana düşüncesini en kapsamlı şekilde özetleyen, anahtar sözcüklerle doğrudan bağ kuran söz ya da söz öbeklerine **başlık** denir.
- Bir metinde konuyla ilişkili olan ve sıklıkla tekrarlanan sözcüklere **anahtar sözcük** denir.

HATIRLA

Başlıklarda bulunması gereken özellikler:

- Metnin konusu hakkında bilgi vermelidir.
- Ana düşüncüyü yansıtmalıdır.
- Kısa ve metnin tamamını kapsayacak şekilde öz ifadelerden oluşmalıdır.
- İlgi çekici, merak uyandırıcı olmalıdır.

AYIRT ET

Konu ile başlık aynı şey değildir. **Konu**, metinde ne anlatıldığıdır, **başlık** ise konuyu kısa ve etkili biçimde yansıtan ifadelerdir.

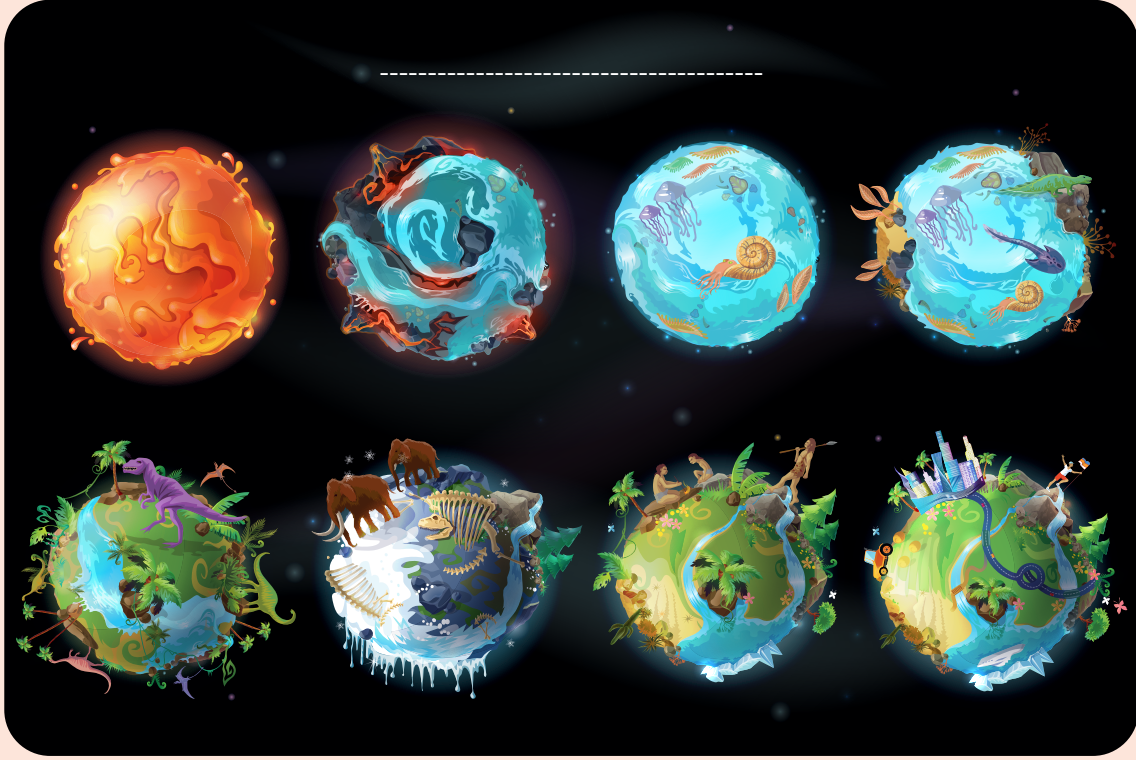
ARAŞTIR

Bir metni okumadan, sadece başlığından hareketle içeriği hakkında tahminde bulunmanın, metni anlama sürecini nasıl etkileyeceğini araştırın.

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayın.

Aşağıda bir bilim dergisinde yayımlanan görsele yer verilmiştir.

1. Bu görsele getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gezegenlerin Özellikleri B) Dünya'nın Kısa Tarihi C) Türlerin Kökeni D) Uzak ve Zaman

2. Görselin yer aldığı sayfada aşağıdaki metinlerden hangisine yer verilmiş olabilir?

- A) Dünya, oluştuğu ilk dönemlerde bugünkünden oldukça farklı görünüyordu. Zaman içinde yüzeyi ve iklim koşulları değişti. Bu değişimlerle birlikte farklı canlı türleri ortaya çıktı ve yeryüzündeki yaşam çeşitlendi.
- B) Uzayı incelemek için pek çok teknolojik araçtan yararlanılır. Mesela teleskoplarla çok uzaktaki gök cisimleri gözlemlenebilir veya uzay araçları ile Dünya dışından bilgi toplanabilir.
- C) Güneş sistemindeki gezegenler farklı özelliklere sahiptir. Bazılarının yüzeyi kayalıkken bazıları büyük ölçüde gazlardan oluşur. Ayrıca gezegenlerin büyüklükleri ve Güneş'e olan uzaklıkları da birbirinden farklıdır.
- D) Canlılar yaşadıkları ortama uyum sağlayabilmek için farklı özelliklerle donatılmıştır. Örneğin bazı hayvanların vücutları suda yaşamaya, bazılarının ise uçmaya ya da karada hızlı hareket etmeye elverişlidir.

3. İnternet üzerinde arama yapılırken arama motoruna anahtar sözcükler yazılır ve bu anahtar sözcüklerle ilişkili olan çeşitli metinlere ulaşılır.

Buna göre “sanat, düşünce, çağdaş” sözcükleri ile arama yapıldığında aşağıdaki metinlerin hangisine ulaşamaz?

- A) Nesnesiz sanat, çağdaş sanatın bazı yönlerinin temelindeki önemli bir düşüncedir. Bu düşünce, 1970’lerde Kavramsal Sanat Hareketi ile birlikte en açık şekilde uygulanmıştır. Bir ucu Malevich’in “Siyah Kare” adlı resmine, diğer ucu da modern ve postmodern sanata uzanır. Bu anlayışta eserin değeri, yalnızca ortaya çıkan nesneyle değil, oluşum süreci ve taşıdığı fikirle de belirlenir.
- B) Çağdaş sanata düşünce, dil ve biçim olarak üç farklı odaktan yaklaşılr. Bu yaklaşım; edebî ve felsefi metinlerdeki yapılar, çağdaş sanatın biçimlerine ve estetiğine açılan yorum olanaklarına dayanır. Böylece eserlerin farklı bakış açılarıyla yorumlanmasına yeni olanaklar sunar.
- C) Güncel sanat anlayışı ile birlikte sanatçı, eser ve izleyici bağlamında birçok değişim meydana gelmiştir. Hazır nesne, performans temelli çalışmalar, video gibi yeni anlatım biçimleri yaygınlaşırken sanatçılar estetik kaygıları bir tarafa bırakmışlardır. Geleneksel uygulamaların yanında farklı anlatım yollarını giderek daha fazla kullanmaya başlamışlardır.
- D) Çağdaş sanatın tüm saygın kurumları bu platforma üyedir ve sanat etkinliklerini dünyaya buradan duyururlar. Ancak platformda 2008’den beri yayımlanan kuram ağırlıklı yazılarının hiçbirinde düşünceyle ilgili bir açıklama yoktur. Bu bir eksiklik çünkü eleştiri, düşünme etkinliğidir ve düşünce, sanatın temelidir. Bu nedenle yazıların yalnızca sanat etkinliklerini aktarmakla sınırlı kalmaması, eleştirel değerlendirmelere yer vermesi gerektiği savunulmaktadır.

4. Bir yazarlık atölyesinde katılımcılardan şu unsurlara uygun birer metin yazmaları istenmiştir:

Konu: Halk kültürünü ve doğayı koruma

Anahtar sözcükler: Ağaç, inanç, koruma

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, verilen unsurlara uygun yazılmıştır?

- A) Yaşamın her alanında inanç ve kültürün etkilerini görmek mümkündür. Bunlardan önemli bir bölümü de inanç ve geleneklerin doğayı koruması üzerinedir. Antik Çağ düşünce sistemi içinde de bu örnekleri bulmak mümkündür. Ülkemiz bu konuda ilginç örneklerle sahiptir. Bunun nedeni kültürel zenginliktir.
- B) Halk kültüründe inançların, geleneklerin ve değerlerin doğanın korunmasına katkı sağladığını gösteren birçok örnek vardır. Akdeniz’de kutsal kabul edilen bazı yerlerin çevresindeki doğal ortamın korunduğu; buralarda kurt, tavşan gibi yabani hayvanların avlanmadığı; bazı ağaçların ise “anıt ağaç” kabul edildiği görülür.
- C) Ağacı kutsallaştırma inancı, eski kavim ve dinlerin hemen hepsinde rastlanan bir husustur ve günümüzde de görülmektedir. Bazı eski dinlerde, özellikle bahar mevsiminde ağacın yeniden canlanması olayının “ölüme karşı koyma” şeklinde yorumlanması da aynı inanca yol açmıştır.
- D) Türk geleneklerinde Gök Tanrı inancına bağlı olarak gök, su, ateş, ağaç ve bitkilere kutsallık atfedildiği görülmektedir. Servi ağacı da geleceğimizde ve toplumsal inanç değerlerimizde insan hayatının doğumdan ölüme kadar var olma çabasını ve vahdeti yani bir olmayı simgeler.

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayın.

Bir çocuk dergisinde metinler, ortak anahtar sözcüklerine göre gruplandırılarak dijital arşive aktarılmakta ve her dosya, bu anahtar sözcüklerle adlandırılmaktadır. Arşivdeki dosyalardan birinde şu metinler yer almaktadır:

- I. Oyun; çocukların bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimi için gereklidir. Ergenlik dönemine kadar çocukların gelişiminde oyunun kritik bir önemi vardır. Bu nedenle eğitimciler, oyun temelli öğrenme ortamları oluşturmaktadır. Bu ortamlar, çocukların görüşlerini, fikirlerini ve teorilerini temellendirir. Oyun, çocuğu eğitmede ve kişiliğini şekillendirmede önemli bir yere sahiptir.
- II. Öğrenme olgusunun 8 yaşına kadar geçirdiği evreler, öğrenme ile oyun arasında çok sıkı bir bağ olduğunu gösterir. Dünyanın çeşitli yerlerindeki çocukların, benzer oyunları oynayarak gelişim gösterdiği gözlenmiştir. Bu gelişimin kültürel ve bilişsel açıdan sağlıklı olabilmesi için çocuklara uygun ortamlar sunulmalıdır. Bu nedenle çocuklar, kişilik gelişimlerini destekleyen oyunlara teşvik edilmelidir.
- III. Bireyler; yaşamlarını düzenlemek, geliştirmek ve olumlu davranışlar kazanmak için eğitime ihtiyaç duyar. Çocuklukta başlayan bu ihtiyaç, yaşam boyu devam eder. Sağlıklı bir kişilik gelişimi; çocuğun gelişim düzeyine uygun öğrenme ortamlarıyla desteklenir. Doğal bir öğrenme yolu olan oyun, çocuğun farklı gelişim alanlarını destekleyen etkili bir öğrenme ortamı sunar.
- IV. Eğitim ortamında oyunlardan yararlanılması, yeni bir yöntem değildir. Oyun, çocukluğun evrensel bir etkinliğidir. Özellikle bilişsel farklılıkları olan çocukların gelişiminde oyunun önemi büyüktür. Çocuğun problemini aktarmasına yardımcı olmak, problemin çözümüne katılmasını ve becerilerini geliştirmesini sağlamak amacıyla onunla oyun oynanmalıdır. Eğitim programlarında kullanılacak oyunların türünü ve oynanış biçimini çocuğun durumu belirler.

1. Bu metinlerin yer aldığı dosyanın adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oyun – Gelişim – Öğrenme	B) Çocuk – Teknoloji – Kişilik
C) Eğitim – Beceri – Sağlık	D) Oyun – Problem – Meslek

2. Arşivleme, anahtar sözcükler yerine metinlerin konularına göre yapılsaydı numaralanmış metinlerden hangisi farklı bir dosyada yer alırdı?

A) I	B) II	C) III	D) IV

3 ve 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayın.

Bir siber güvenlik uzmanı, sosyal medya hesabında paylaşmak için şu bilgi görselini hazırlamıştır:

3. Siber güvenlik uzmanının bu bilgi görselini aşağıdaki başlıklardan hangisiyle paylaşması en uygundur?

A) İnternette Ödeme Yöntemleri	B) Güvenli İnternet Alışverişi
C) Dijital Dünyada Güvenlik	D) Kişisel Verileri Koruma Yolları

4. Uzmanın bu bilgi görselini hazırlama amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüketicileri, internet alışverişinin avantajları hakkında bilgilendirmek
 B) Kullanıcılara çevrim içi ödeme yöntemlerini tanıtmak
 C) İnternette alışveriş yapmayı bilmeyen kişilere nasıl alışveriş yapacaklarını öğretmek
 D) Tüketicileri, internet alışverişinde alınabilecek güvenlik önlemleri hakkında bilinçlendirmek

TANIM

Ana düşünce (ana fikir): Yazarın bir metinde okuyucuya vermek istediği, metnin bütününe kapsayan, temel düşünce veya iletidir.

BİLGİ

Ana düşünceyi bulduran sorular şunlardır:

- Bu metinde asıl anlatılmak istenen nedir?
- Bu metinde vurgulanmak istenen düşünce nedir?
- Bu metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı nedir?
- Yazar bu metinde okuyucuya hangi mesajı vermek istemiştir?

AYIRT ET

- Konu ile ana düşünce birbirine karıştırılmamalıdır. **Konu**, metinde ne anlatıldığı; **ana düşünce** ise bu konuyla ilgili ne söylenmek istendiğidir.

İPUCU

Ana düşünce metnin sadece bir bölümünü değil, tamamını kapsamalıdır. Bu yüzden ana düşünce bulunurken metnin tamamı okunmalıdır.

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayın.

Bir yazar, kendisiyle yapılan röportajda mükemmel olma çabasıyla ilgili şunları söylemiştir:

Günümüzde her alanda ayrı bir yarışın içindeyiz. Çevremiz, bu yarıştan galip çıkabilmemiz için bize durmadan mükemmel olmayı öğütlüyor. Oysa mükemmel olma kaygısı, hataları da beraberinde getiriyor. Bu yüzden ben durumları kendi içinde değerlendirip bazen mükemmelin gölgesi yerine, sıradanın yorganına sığınırım. Bazen sıradan olan, kaygıyla ortaya konan kusurlu bir mükemmellikten daha sağlam ve güven vericidir.

ANAHTAR SORU**1. Yazarın bu sözleriyle vurgulamak istediği aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Hiç kimse gerçek anlamda "mükemmel insan" olamaz.
- B) Sıradanlık, bazı durumlarda mükemmellikten daha güvenilirdir.
- C) Mükemmel olma kaygısı, insanların hata yapmasına yol açar.
- D) İnsanlar, çevrelerinin mükemmel olma beklentisinden etkilenir.

Çözüm: Yazar, mükemmel olma çabasının her zaman olumlu sonuç vermediğini, bazı durumlarda sıradan olanın daha sağlam ve güvenilir olabileceğini vurgulamaktadır. Bu düşünceyi en kapsamlı biçimde yansıtan yargı, B seçeneğinde yer almaktadır. C ve D seçenekleri, metnin yardımcı düşünceleridir. A seçeneğinde ise metinden çıkarılamayacak bir genelleme yapılmıştır.

Doğru cevap: B

2. Aşağıdakilerden hangisi, yazarın vermek istediği mesajla çelişir?

- A) Kusursuzu ararken iyiyi gözden çıkarma.
- B) Bazen sıradan olan, kusursuzdan daha sağlamdır.
- C) Her koşulda mükemmele ulaşmayı hedefle.
- D) Mükemmel uğruna güvenilir olandan vazgeçme.

3 ve 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayın.

Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilerine

“Her şey şiirin konusu olabilir. Şiirlerde sevgi, doğa, özlem, kahramanlık, toplumsal sorunlar gibi pek çok konu işlenebilir. Fakat aynı konuyu ele alan şiirlerin okuyucuya hissettirdiği duygu her zaman aynı değildir. Şairler aynı konuya farklı duygularla yaklaşabilir; biri coşku duyarken bir başkası özlem, hüznün ya da umut hissedebilir. Bu nedenle şiirin konusu ile ana duygusunun birbirinden ayrı şeyler olduğu unutulmamalı, şiirler buna göre değerlendirilmelidir.” der ve tahtaya şu şiirleri yazar:

<p>I Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarıdır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.</p>	<p>II Uzaklarda kaldı yurdum, evim,
Gözümde tüter dağıyla bağı.
Bir gün dönsem diye beklerim,
Özledim toprağını, sokağını.</p>
<p>III Dağları göklere yükselir gururla,
Ovaları uzanır dört bir yana.
Her köşesi başka bir değer taşır,
Tarihi şanla dolu, destanlar yazar.
Gurur duyarım bu güzel vatanla.</p>	<p>IV Beni bu güzel havalar mahvetti.
Böyle havada istifa ettim
Evkaftaki memuriyetimden.
Şiir yazma hastalığım,
Hep böyle havalarda nüksetti.</p>

3. Buna göre numaralanmış şiirlerden hangisi konusu bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Numaralanmış şiirlerin ana duyguları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I ve II. şiirlerde özlem teması baskındır.
B) I. şiirde fedakârlık, III. şiirde gurur duygusu ağır basmaktadır.
C) II. şiirde korku, IV. şiirde yalnızlık öne çıkmaktadır.
D) III. şiirin hâkim duygusu sevinç, IV. şiirin hüznüdür.

TANIM

Ana duygu, bir şiirin okuyucuda uyandırmak istediği temel duygudur.

Tema, bir şiirde üzerinde durulan temel kavram, duygu veya düşüncedir.

DİKKAT

Tema belirlenirken şunlara dikkat edilmelidir:

- Şiirin bütününde öne çıkan kavramlara,
- Tekrarlanan sözcüklere ve bir-biriyle ilişkili ifadelerle,
- Temanın genellikle bir veya birkaç sözcükle veya kısa bir söz grubuyla ifade edilebileceğine

Ana duygu belirlenirken şunlara dikkat edilmelidir:

- Şiirin bütününde hissedilen temel duyguya,
- Şairin ele aldığı konu veya durum karşısındaki duygusal yaklaşımına,
- Sözcük ve ifadelerin okuyucuda uyandırdığı ortak duyguya

PUSULA

- Ana duygu sorulduğunda “Şiiri okuduğumda baskın olarak hissettiğim duygu ne?”
- Tema sorulduğunda “Yazar, hangi kavram veya durum üzerinde durmaktadır? sorularına cevap aramalısın.

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayın.

Bir şirketin çalışanlarına uyguladığı anket şu şekildedir:

1	2	3	4	5
Hiç katılmıyorum.	Katılmıyorum.	Kararsızım.	Katılıyorum.	Tamamen katılıyorum.

Şirketimizde düzenlenen toplantılardan genellikle olumlu sonuçlar ortaya çıkar.	1	2	3	4	5
İşimi yaparken kullandığım mesleki bilgi çoğunlukla günceldir.	1	2	3	4	5
Yoğun iş temposundan kaynaklanan stres, iş verimimizi düşürmektedir.	1	2	3	4	5
İşe yeni başlayanlar, şirketi çabuk ve iyi bir şekilde tanırlar.	1	2	3	4	5
İşe yeni başlayanlara gerekli eğitimler ve teknik destek verilir.	1	2	3	4	5
Şirket genelinde projeler verimli yönetilmemektedir.	1	2	3	4	5
Şirket genelinde çalışanlar arasında iletişim problemi mevcuttur.	1	2	3	4	5

1. Bu anketin uygulanmasındaki asıl amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çalışanların ihtiyaç duyduğu teknik donanımları belirlemek
- B) İşe yeni başlayanlar için daha verimli bir uyum dönemi oluşturmak
- C) Çalışanların görüşleri üzerinden öz değerlendirme yapmak
- D) Çalışanların şirkete olan güvenlerini değerlendirmek

2. Anket sorularının tamamı dikkate alındığında şirketin aşağıdakilerden hangisine önem verdiği söylenebilir?

- A) Çalışma ortamını farklı yönleriyle değerlendirmeye
- B) Çalışanların mesleki bilgilerini sürekli geliştirmeye
- C) Yeni çalışanların şirkete kısa sürede uyum sağlamasına
- D) Şirket içindeki iletişim sorunlarını tamamen ortadan kaldırmaya

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayın.

Türkçe öğretmeni, öğrencilerinden bir şiiri okurken önce şiirde üzerinde durulan temel kavramı, ardından şairin bu kavram karşısındaki duygusunu belirlemelerini ister. Bunun için tahtaya şu şiiri yazar:

Dağların ardında güneş yükselir,
Çiçekler renk renk açar ovada.
Bir dere usulca akıp giderken
Kuşların sesleri yayılır havaya.

Baktıkça içimi sevinç kaplıyor,
Ne güzel şu dağlar, ağaçlar, gökyüzü!
Her köşende başka güzellik görüyorum,
Hayran bırakıyor beni yeryüzü.

3. Bu şiirin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kır yaşamı
B) Güneşin doğuşu
C) Doğadaki canlılar
D) Doğanın güzellikleri

4. Şiirin ana duygusu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğada bulunmanın verdiği huzur ön plana çıkarılmıştır.
B) Doğanın güzellikleri karşısında duyulan hayranlık yansıtılmıştır.
C) Şair, geçmişte doğada geçirdiği günlere özlem duymaktadır.
D) Doğada karşılaşılan güzelliklerin şaşkınlık uyandırdığı anlatılmıştır.

5. Öğretmen tahtaya yalnızca birinci dördlüğü yazsaydı şiirin tema ve ana duygusuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilirdi?

- A) Tema değişir, ana duygu aynı kalırdı.
B) Tema belirlenebilir ancak ana duyguyu belirlemek güçleşirdi.
C) İlk dördlükteki doğa betimlemeleri, tema ve ana duyguyu belirlemek için yeterli olurdu.
D) Doğayı anlatan ayrıntılar azalacağı için şiirin teması daha kolay belirlenirdi.

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayın.

Bir edebiyat dergisinde yayımlanacak şu şiirin yanına, şiirin içeriğini yansıtan bir görsel ile tema ve ana duygusunu yansıtan kısa ifade eklenecektir:

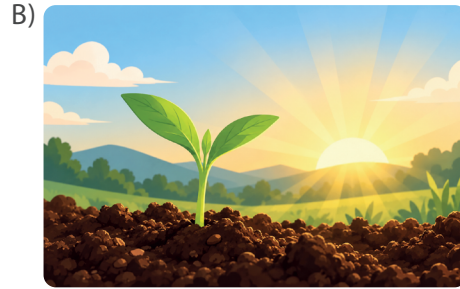
Küçücük bir tohum düştü toprağa,
Karanlıkta bekledi günlerce.
Yağmurlar geçti üzerinden,
Rüzgârlarda savruldu sessizce.

Bir sabah incecik dalıyla
Uzandı ışığa mutlulukla.
Şimdi göğe doğru büyürken
Güneş'e diyor "Merhaba!"

1. Dergide şiirin tema ve ana duygusunu yansıtmak için aşağıdaki ifadelerden hangisinin kullanılması uygundur?

- A) Doğanın gücü karşısında duyulan hayranlık
- B) Zorlu koşullar karşısında hissedilen endişe
- C) Yeni bir yaşama başlamanın verdiği sevinç
- D) Zamanın geçişi karşısında duyulan şaşkınlık

2. Şiirin içeriğini doğru şekilde yansıtan görsel aşağıdakilerden hangisidir?

3 ve 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayın.

Zuhal, sosyal medya hesabında gezinirken şu paylaşım ile karşılaşır:

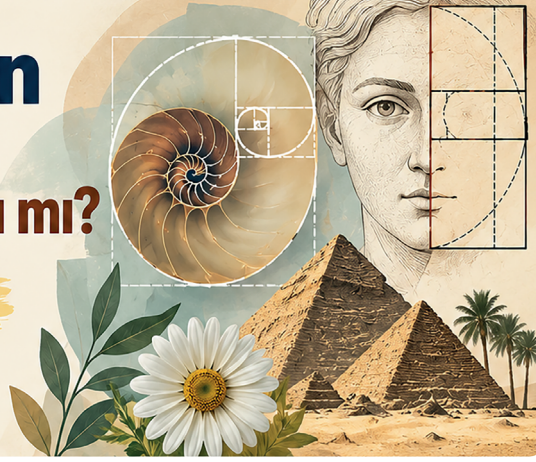
merakli_zihin

2 gün önce

Altın Oran Gerçekten Sihirli Bir Sayı mı?

1,61803...

Doğa • Matematik • Estetik

"1,61803..." gibi sıradan görünen bir sayı neden "altın" olacak kadar farklı olsun? Altın oranın psikolojide ve estetikte ele alınması, hatta Mısır piramitlerinin tasarımında kullanıldığı iddiası merak uyandırıyor. Fibonacci'nin adıyla da ilişkilendirilen bu sayının geçmişini araştırdıkça konu daha da ilgi çekici hâle geliyor. Bu yüzden altın oran hakkında anlatılanlara rastladığımda, bunların hangilerinin bilimsel kanıtlara dayandığını merak etmeden duramıyorum.

3. Buna göre Zuhal, bu yoruma aşağıdakilerden hangisini yazarsa paylaşımın ana düşüncesini doğru belirlemiş olur?

- A) Matematiksel kavramlar, farklı alanlarla ilişkilendirildiğinde daha ilgi çekici hâle gelir.
- B) Altın oran, geçmişten günümüze insanların ilgisini çeken matematiksel bir kavramdır.
- C) Altın oranla ilgili bilgileri değerlendirirken iddialarla bilimsel gerçekleri ayırmak gerekir.
- D) Tarihî yapılarıdaki matematiksel oranlar, geçmiş toplumların bilimsel birikimini göstermektedir.

4. Paylaşımın ana düşüncesine göre Zuhal'in "İnsan yüzü altın orana ne kadar yakınsa o kadar güzeldir." iddiasıyla karşılaştığında öncelikle ne yapması beklenir?

- A) Bu görüşün kimler tarafından benimsendiğini araştırması
- B) Altın orana uygun yüzlerin özelliklerini incelemesi
- C) Altın oranın başka hangi alanlarda kullanıldığını öğrenmesi
- D) Bu görüşün bilimsel kanıtlara dayanıp dayanmadığını araştırması